

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Boekbespreking van: United Nations, Divided World: the UN's Roles in International Relations

Baehr, P.R.

Citation

Baehr, P. R. (1989). Boekbespreking van: United Nations, Divided World: the UN's Roles in International Relations. *Acta Politica*, 24: 1989(3), 379-381. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3449771>

Version: Publisher's Version

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3449771>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

'Die möglichen positiven und negativen, materiellen und sozialen Folgen von verschiedenen politischen Aktionen (selektive Anreize) und die relative Effizienz der politischen Aktionen müssen geklärt werden. Das gibt die Möglichkeit, auch differentielle Vorhersagen für unterschiedliche Partizipationsformen zu machen' (p. 88),

als daar verder niets mee wordt gedaan? Indien dergelijke aansporingen serieus worden genomen, hoe kan dan worden voorkomen dat empirisch onderzoek uitmond in nauwelijks interpreteerbare regressievergelijkingen met tientallen verklarende variabelen, zoals sommig werk van Opp?

Een ander voorbeeld is het volgende: op p. 117-118 poneert Prester zonder veel toelichting dat voor vele politieke activiteiten geen strikte kosten-batenafwezig zal plaatsvinden omdat de kosten verwaarloosbaar klein zijn. Dit is voor hem aanleiding om in het boek verder geen aandacht meer te besteden aan zwartrijdersgedrag of verwante problemen. Ik had echter graag wat meer gelezen over de hoogte van de drempel waaronder kosten er niet toe zouden doen, en over de gevolgen van dit idee voor de zin van psychologische modelbouw. Wat is het verschil tussen de bewering dat er een drempel is voor kosten-batenafwegingen en de bewering dat een deel van het politieke gedrag zich onttrekt aan rationele benaderingen?

Zo zijn er wel meer plaatsen te noemen waarop Prester de indruk wekt zijn betoog niet geheel te overzien. Dergelijke twijfels worden versterkt door details als de gebruikte literatuur. Als het bij voorbeeld al te rechtvaardigen is dat iemand in 1986 over herhaalde Prisoner's Dilemma's schrijft zonder de namen van Taylor en Axelrod te noemen, dan mag men toch verwachten dat hij daarbij de naam van Rapoport juist spelt, en niet consequent als Rapaport (o.a. p. 84).

De beperking van het boek wordt echter vooral gevormd door het feit dat het een theoretische studie betreft. Prester gaat niet verder dan het aangeven van toetsingsmogelijkheden. Een integrale toetsing van het procesmodel voor individuele beslissingen zal een uiterst gecompliceerde zaak worden.

Deze kanttekeningen laten onverlet dat dit een boeiend, origineel werk is. Presters boek is zorgvuldige lezing waard.

C. W. A. M. Aarts

Adam Roberts en Benedict Kingsbury (red.), **United Nations, Divided World: The UN's Roles in International Relations**, Clarendon Press, Oxford 1988.

Deze verzameling colleges over de Verenigde Naties is aanzienlijk beter dan vele andere soortgelijke publikaties. Het is de beide redacteuren gelukt het boek volgens één bepaalde conceptie op te zetten: de waardering van de betekenis van de functies die de Verenigde Naties op verschillende terreinen vervullen en een beoordeling van de effectiviteit van het VN-optreden. Zij beginnen het boek met een

interessant hoofdstuk waarin zij een overzicht geven van die verschillende rollen en de vraag beantwoorden of de VN als onmisbaar moet worden beschouwd (antwoord: ja).

Dat het Roberts en Kingsbury gelukt is één lijn aan te houden, strekt hun tot eer, te meer daar de colleges gegeven werden door prominente VN-functionarissen en diplomaten die vaak hun ideeën hebben over hoe een boek of artikel geschreven dient te worden. Bovendien geven sommigen van hen er blijk van de bijdragen van de andere auteurs te hebben gelezen – hetgeen ook lang niet altijd gebruikelijk is. Bijdragen worden geleverd door: secretaris-generaal Perez de Cuellar; Kenneth Dadzie, secretaris-generaal van de UNCTAD; Nagendra Singh, president van het Internationale Gerechtshof; Maurice Bertrand, voormalig hoofd van de 'Joint Inspection Unit' van de Verenigde Naties; de hoogleraren Farer, Franck en Howard en de Britse oud-diplomaten Parsons en Luard. Deze bijdragen stijgen uit boven de gebruikelijke gelegenheidsspeeches en zijn stuk voor stuk de moeite van het lezen waard.

Een van de meest interessante hoofdstukken is dat van Perez de Cuellar over de functie van de secretaris-generaal. (Thomas Franck noemt het niet ten onrechte een 'remarkably candid chapter'.) Hij waarschuwt dat de secretaris-generaal geen 'alibi for inaction' moet worden. Hij is in feite de enige functionaris die de VN als geheel vertegenwoordigt. Hij moet de belangen van alle volken behartigen, hetgeen tevens de zwakte van zijn positie illustreert: geen regering is bij uitstek geïnteresseerd in het geven van steun aan de secretaris-generaal. Dag Hammarskjöld was de enige – en tevens laatste – 'krachtige' SG, die een belangrijke uitbreiding aan de taken heeft gegeven. Na hem hebben de grote mogendheden de voorkeur gegeven aan zwakkere personen die zij meer aan de teugel konden houden. Perez de Cuellar is zich terdege bewust van de beperkingen van zijn ambt. Hij wijst erop dat het een functie is waarvoor niemand zich kandidaat moet stellen: 'It is a post that should come *unsought* to a qualified person' (p. 70). De mogendheden hebben destijds nogal wat moeite moeten doen om hem voor een tweede termijn te winnen. Dat lijkt zijn positie wel enigszins te hebben versterkt.

De positie van de Verenigde Naties is de laatste tijd verder versterkt door het verbeterde internationale klimaat en de meer positieve houding van de Sovjetunie. Ook de Verenigde Staten lijken iets minder negatief over de Verenigde Naties te denken dan enkele jaren geleden. De inzet van de VN bij de totstandkoming van het bestand tussen Irak en Iran, de terugtrekking van de Sovjetrussische troepen uit Afghanistan, de geplande terugtrekking van Zuid-Afrika uit Namibië en de onderhandelingen om te komen tot een oplossing van het interne conflict op Cyprus zijn evenzovele voorbeelden van recente VN 'success stories'. Daartegenover staan uiteraard ook minder gunstige resultaten, zoals het falen van de VN in het Midden-Oosten, zowel ten aanzien van het conflict tussen Israël en de Palestijnen als ten aanzien van de situatie in Libanon.

De Verenigde Naties beschikken nog steeds niet over een eigen machtsapparaat en kunnen derhalve alleen ingrijpen als de partijen hun daartoe de gelegenheid bieden. In het Midden-Oosten is dat tot nu toe slechts op beperkte schaal het geval

geweest. Maar ook voor het Midden-Oosten geldt dat de VN, zoals Anthony Parsons opmerkt, 'has no equal as a diplomatic forum' (p. 49). Als partijen er gebruik van willen maken, dan staat het apparaat van de VN hun ter beschikking. Dan kunnen de VN ook de door Parsons genoemde functies vervullen van het verzachten van geschillen, het onschadelijk maken van crises en het nader tot elkaar brengen van de partijen. Daarvoor is de VN inderdaad onmisbaar.

De Britse oud-diplomaat en oud-politicus Evan Luard sluit het boek af met een beschouwing over de huidige rol van de Verenigde Naties. Hij neemt een aantal veel gehoorde punten van kritiek op de Verenigde Naties in beschouwing. Hij acht de VN niet 'anti-westers' of 'anti-Amerikaans' en wijst ook de beschuldiging van de hand dat de Verenigde Naties financieel onverantwoordelijk zouden zijn. Er wordt in de VN niet meer gesproken dan in de meeste nationale parlementen en het is dus ook niet waar dat de VN louter een 'talking shop' zouden zijn. Hij erkent dat de VN er nog niet in zijn geslaagd effectief bij te dragen aan de handhaving van de internationale vrede en veiligheid, maar legt de oorzaak daarvan niet ten onrechte bij de lidstaten:

'The members have created an organization to which they attribute authority but deny power. But the organization itself – the states and officials which make decisions within it – has not yet found the technique required to make its authority effective without the sanction of armed force' (p. 220).

In een tiental punten vat Luard samen wat er zou moeten gebeuren om het functioneren van de VN te verbeteren. De belangrijkste daarvan betreffen een meer op het voorkomen van conflicten gericht functioneren van de Veiligheidsraad en de secretaris-generaal. De mogelijkheden van de VN voor het verrichten van vredesoperaties zouden moeten worden verbeterd – niet in de laatste plaats door ze een meer stabiele financiële basis te geven. De mogelijkheden van de VN op het gebied van de handhaving van de rechten van de mens zouden moeten worden versterkt. De VN-activiteiten op sociaal-economisch gebied dienen beter te worden gecoördineerd. En ten slotte het allerbelangrijkste: '(I)ts members, including above all its more powerful members, must really *want* it to work'. Dat laatste is, zoals gezegd, de laatste tijd wel iets verbeterd, maar er zal nog veel moeten gebeuren, willen de Verenigde Naties de hun in het Handvest toebedachte rol van de handhaving van de internationale vrede en veiligheid daadwerkelijk kunnen vervullen.

P.R. Baehr

Uit de Nederlandse Kring voor Wetenschap der Politiek

Academic Exchange

The Political Studies Association of the United Kingdom is looking at ways to facilitate staff exchanges and job mobility within the politics profession. This is currently the responsibility of PSA Executive member Stephen Riley, who would welcome suggestions and comments on the initiative.

As members of the profession will know, opportunities for job mobility are severely limited at present. Staff levels are being reduced and there are few opportunities for promotion or movement. In these circumstances there is a strong possibility that staff may become stale or bored. The PSA is hoping to address this problem by encouraging job mobility and staff exchanges.

Exchanges can be of various kinds. They may differ in length from one term to a year or upwards, and can be both within the UK and overseas. Clearly exchanges are of great help to staff whose research is on the country they are visiting. They may result in easier access to research materials, and the change of scene and the stimulation of new colleagues is likely to be beneficial.

The PSA Executive considered the issue at its November 1988 meeting, and it agreed that exchanges and other means of securing job mobility should be encouraged. The PSA may be able to help members by developing a register of those interested and willing to participate in exchanges, and could possibly make grants to defray some of the costs involved.

If you are interested in an exchange, have ideas on job mobility, want to get on to an exchange register, or want details of the schemes and possible grants, please contact: Stephen Riley, Department of International Relations and Politics, Staffordshire Polytechnic, Stoke-on-Trent, ST4 2DE, United Kingdom.